

Самостійна робота з української мови з теми «Звертання . Вставні слова та конструкції» 8 клас

Варіант 1

1. Знайти речення, у якому звертання стоїть на початку.

- А Ти зійди на гору, брате, і поглянь на схід: стали світлі наші хати і просторий світ (Я. Колас).
- Б О ліро пушкінська, на світ увесь брини про зорі щастя (М. Ткач).
- В Ми зберегли тебе, українська мово, щоб лютий ворог не поранив (П. Тичина).
- Г Добридень, тату мій і далі неосяжні, прийміть любов мою й тепло пісень моїх (В. Симоненко).

2. Визначити речення з поширеним звертанням.

- А До тебе, Україно, наша бездольная мати струна моя перша озветься (Леся Українка).
- Б Пригадайте, мамо, те прощання край воріт, де сяяла роса (Д. Павличко).
- В Микито, знов мою пораду ти забув і судиш про князів (І. Кочерга).
- Г До тебе, мій дорогий юний друже, приходять усе нові та нові книжки, які відкривають безмежні обрії знань (Р. Братунь).

3. Знайти речення зі вставним словосполученням.

- А Густий, соковитий, запашний бур'ян з-під ніг слався, мені здавалося, до самого обрію (П. Панч).
- Б Оце (одного разу було свято й погода) сиділа стара Кармелиха коло своєї хати на призьбі, дивилася у поле на шлях (Марко Вовчок).
- В Почуття підлого переляку і жадоби жити (за всяку ціну жити!) змагалося з почуттям честі, з почуттям самозбереження, важливішого, ніж збереження фізичне (І. Багряний).
- Г Чи тільки терни на шляху знайду, чи стріну, може, де і квіт барвистий (Леся Українка).

4. Знайти речення, у яких вставні слова виражають упевненість.

- А Безумовно, ти хоч не феномен, але спритний чоловік (О. Корнійчук).
- Б Мені тепер відкрилося, нарешті, що людина створена для любові, для кохання, для зачарованості й захопленості (П. Загребельний).
- В Живу, як знаєте, я на хуторі, якраз на узліссі (Остан Вишня).
- Г Увечері, справді, пішов дощ (Ю. Смолич).

5. У яких реченнях допущено пунктуаційні помилки?

- А О поле, й дорога, і річка, й узлісся зелене! Ви в серці у мене (*Л. Первомайський*).
- Б О незвичайна, чародійна мово, Хоч пронеслася молодість громово, Твій звук у мене в серці не затих (*Д. Павличко*).
- В О Львове батьку мій камінний, знаю, Як мучила тебе страшна жада в бою, коли напасницька орда Топтала й роздирала Русь безкраю (*Д. Павличко*).
- Г За все тобі спасибі, низький уклін о земле, наш уклін! (*І. Гончаренко*).

6. Установити відповідність між реченнями і типами вставних конструкцій, ужитих у них.

- А Юні друзі, ви, певна річ, любляете мандри
(*В. Бакланов*). 1 Вставне слово.
- Б Література, за висловом письменника, наповнює ідеї
плоттю й кров'ю (*І. Цюпа*). 2 Вставне словосполучення.
- В В ім'я миру і злагоди народів, напевне, кожний із нас не
пошкодує віддати розум і здібності, віддати всі найкращі
сили своєї душі (*О. Гончар*). 3 Вставне речення.
- Г А я хвилинку виберу, скажу про командира (отак за
першим спогадом і другий вплива): душа у нього
щира... (*А. Малишко*).
- Д А ці вміння розмовляти і слухати (як зазначає більшість
учених-психологів) дуже важливі для людини (*З
журналу*).
- Е Мабуть, не злічити всіх визначень сили і краси
народного поетичного слова (*Г. Бойко*).

7. З'ясувати відповідність між реченнями і типом вставних конструкцій за вираженням ставлення мовця до повідомлюваного.

- А Жахить війни, на щастя, ви не зазнали... (*О. Гончар*). 1 Активізація уваги.
- Б Мабуть, передчуття розлуки властиве людині
(*І. Цюпа*). 2 Вказівка на джерело повідомлення.
- В Зрештою, навчання триває і після закінчення школи
(*І. Цюпа*). 3 Послідовність викладу.
- Г На материні прохання, уявіть собі, ніхто не зважає
(*О. Довженко*). 4 Почуття.
- 5 Невпевненість.
- 6 Упевненість.

Д Чигирин, здається, глянув не в очі, а в душу брата

(*М. Стельмах*).

Е Тепер, щоправда, досить було голо і сумно

(*І. Франко*).

8. Скласти два речення так, щоб у першому слово *здавалося* було вставним, а в іншому — членом речення.